

Svar på skriftligt spörsmål SSS 39/2020 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att beakta regnbågsfamiljerna i beredningen av föräldraskapslagen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 39/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Bella Forsgrén /gröna m.fl.:

Hur beaktas regnbågsfamiljernas mångsidighet i samband med beredningen av föräldraskapslagen och

hur säkerställer regeringen att föräldrarnas transbakgrund inte framgår i situationer där befolkningsregistrets uppgifter om föräldraskapet används?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

I statsminister Sanna Marins regeringsprogram finns två lagberedningsprojekt som tangeras i frågan: sammanförandet av moderskapslagen och faderskapslagen till en föräldraskapslag och beredningen av lagen om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet. Av dessa hör den första till justitieministeriets och den senare till social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde. För regnbågsfamiljers del har projekten flera gemensamma anknytningspunkter.

Den viktigaste anknytningspunkten till regnbågsfamiljer är förknippad med lagstiftning gällande transsexuella personers föräldraskap. Frågan diskuterades redan 2018, då riksdagen behandlade ett medborgarinitiativ till moderskapslag och med den förknippade lagar (MI 3/2016 rd). I betänkandet förknippat med frågan konstaterade lagutskottet att lagstiftningen gällande transpersoners föräldraskap inte inbegrips i medborgarinitiativet gällande moderskapslagen, men att det är motiverat och ändamålsenligt att lösa specialfrågor förknippade med detta separat i samband med att man vid social- och hälsovårdsministeriet bedömer ändringsbehoven i lagen om fastställande av transsexuella personers könstillhörighet (563/2002) (LaUB 1/2018 rd, s. 5).

Lagstiftningen gällande transsexuella personers föräldraskap och till den hörande lagstiftningsalternativ har enligt anvisningen från lagutskottet granskats som en del av reformen av translagen. Detta är motiverat med anledning av att lagstiftningen gällande transsexuella personers föräldraskap har en naturlig koppling till att ta bort kravet på avsaknad av fortplantningsförmågan. Enligt information som justitieministeriet har mottagit är avsikten dessutom att genomföra reformen av lagstiftningen gällande transsexuella personer inom en snabbare tidtabell än vad som är möjligt i projektet gällande föräldraskapslagen.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 39/2020 rd

Mandatperioden för den av social- och hälsovårdsministeriet tillsatta beredningsarbetsgruppen för reformen av lagstiftningen gällande transsexuella personer löpte ut den 31 januari 2020. Alternativ för lagstiftning av transsexuella personers föräldraskap och till detta förknippade befolkningsregisteranteckningar har granskats närmare i arbetsgruppens slutrapport. Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för de fortsatta tidtabellerna och genomförandet av translagsreformen.

Lagstiftningen gällande andra än transsexuella personers föräldraskap bereds i justitieministeriet som en del av den nya föräldraskapslagen, i vilken moderskaps- och faderskapslagarna sammanförs. Moderskapslagen (253/2018) inbegriper redan nu bestämmelser gällande kvinnliga partners föräldraskap. Övriga regnbågsfamiljers behov beaktas till den del som det är möjligt med tanke på de grundläggande utgångspunkterna för lagen under beredning. Till de grundläggande utgångspunkterna för den kommande föräldraskapslagen hör bland annat att barnet även i fortsättningen kan ha två juridiska föräldrar och att föräldraskapet fortfarande registreras antingen som faderskap eller moderskap, dock så att det även kan finnas två fäder eller två mödrar.

I beredningen av föräldraskapslagen tar man i beaktande propositionen från riksdagens lagutskott om en utredning av att man i kvinnliga partners fertilitetsbehandlingar även kunde använda spermier från en donator som kan bekräftas vara far till barnet. Utkastet torde vara klart sommaren 2020, varefter det skickas ut på remiss. Propositionen bereds vidare på basis av erhållna utlåtanden och torde lämnas till riksdagen för behandling våren 2021.

Helsingfors 5.3.2020

Justitieminister Anna-Maja Henriksson